

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ บ้านคุณทักษพล คุณจริยา เจียมวิจิตร
๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ บ้านคุณทักษพล คุณจริยา เจียมวิจิตร ๙ พฤษภาคม ๒๕๕๙

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เมื่อวันจันทร์ ที่ ๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหาร
วณเขตต์ ประธานกรรมการมูลนิธิศึกษาและเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้รับเชิญจาก
คุณทักษพล คุณจริยา และคุณศิริพล เจียมวิจิตร เพื่อไปสนทนาธรรมที่บ้านริมสนาม
กอล์ฟฟรอยล์เจมส์ ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ระหว่างเวลา ๑๐.๐๐ -
๑๕.๓๐ น.

ทุกครั้งที่มีการสนทนาธรรม ไม่ว่าที่ไหนก็ตาม สิ่งหนึ่งที่ทุกท่านจะสังเกตได้ คือ ความเป็นปกติธรรมดาของชีวิตที่ทุกท่านมารวมตัวกันเพื่อจะได้ฟัง "คำจริง-วาจาสิทธิ์จะ"

ที่หาฟังได้ยากในโลก เพราะเหตุว่า "คำ" ของพระ สัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่สาธยายแก่บุคคลทั่วไป ซึ่งมีได้เป็นผู้ที่ได้สะสมมา ที่แม้เมื่อได้ยินแต่ก็ไม่ ฟัง ไม่สนใจจะฟัง

แต่สำหรับบุคคลที่เคยสะสมบุญไว้แต่ปางก่อน ย่อมจะเป็นผู้ที่มักมีคำถามของ ตนที่ฝังแน่นอยู่ในใจทุกเมื่อ ทุกสมัย ที่ทุกท่านย่อมสังเกตได้จากใจของตนเองว่า ก่อนที่จะได้ฟังพระธรรมในชาตินี้ เคยเป็นผู้ที่แสวงหาคำตอบของชีวิต แสวงหาความ

เข้าใจความจริง มีคำถามในใจโดยตลอด ว่าเกิดมาเพื่ออะไร? ชีวิตมีแค่นี้ละหรือ? เกิดแล้วก็ตาย สาระที่แท้จริงของการเกิดคืออะไรกันแน่? เมื่อได้ฟังพระธรรมที่ทรงแสดง จึงรู้ว่า นี่เป็นคำถามของโพธิสัตว์ (สาวกโพธิสัตว์) สัตว์ที่จะตรัสรู้ได้ในวันหนึ่งนั่นเอง จากการได้ยินได้ฟัง คำจริง วาจาสำเร็จ ของผู้ที่ตรัสรู้แล้ว จนเป็นผู้ที่

ได้รู้ตาม

แม้กระนั้น ผู้ที่ได้พบกับพระธรรมที่ทรงแสดงแล้วก็เป็นผู้ที่ไม่ประมาท เพราะเหตุว่าที่ว่าความรู้ นั้น ย่อมมีทั้งรู้ถูกและรู้ผิด หนทางที่ถูกและหนทางที่ผิด (สัมมามรรคและมิจจามรรค) ดังที่ได้ทรงแสดงไว้เพื่อเตือนพุทธบริษัทที่จะไม่หลงผิด คิดเอาเอง เป็นผู้ฟังพระธรรมด้วยความเคารพ นอบน้อมอย่างยิ่ง ด้วยความไม่ประมาท เพราะเหตุว่า พระธรรม ยาก ละเอียดย และลึกซึ้งอย่างยิ่ง เมื่อได้ฟังแล้ว ก็อย่าคิดว่าเข้าใจแล้วแต่เป็นผู้ที่ฟังอีกและฟังอีกบ่อย ๆ เนือง ๆ พิจารณา ไตร่ตรอง คำที่ได้ยินได้ฟัง จนเป็นความเข้าใจของตนเองจริง ๆ เมื่อมีความเข้าใจที่ค่อย ๆ มั่นคงขึ้น มั่นคงขึ้น จาก

การฟัง การศึกษา (ธรรมะที่กำลังปรากฏในแต่ละขณะนี้ ถูกต้องขึ้น) ปัญญาย่อมนำไปในกิจทั้งปวง กล่าวคือ บุคคลย่อมเป็นผู้ที่น้อมไปสู่ความดีทุก ๆ ประการ คลายออกจากความเห็นผิด ความคิดผิด ประการต่าง ๆ ที่เคยมีมา ไปสู่ความเห็นถูก ความเข้าใจถูก ความคิดถูก และการกระทำต่าง ๆ ที่ถูกต้อง ทั้งคำพูด การยึดถือและการกระทำต่าง ๆ ที่ไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตามพระธรรมที่ได้ทรงแสดงไว้ จากการที่ได้ฟังและเข้าใจ คำจริง วาจาสำเร็จ ของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ทรงมีพระมหากรุณาแสดงไว้ให้สัตว์โลก

ได้รู้ ได้เข้าใจ ซึ่งบุคคลย่อมพิสูจน์ได้ด้วยปัญญา ความเห็นถูก ความเข้าใจถูก ที่ค่อย ๆ เจริญขึ้นของตนเอง จากการที่ได้อบรม คือ การได้ยิน ได้ฟัง พระธรรม เช่น โอกาสที่ท่านเจ้าบ้านได้มีเมตตา เกื้อกูลมอบโอกาสอันพิเศษ แก่ทุก ๆ ท่าน ที่จะได้มีโอกาสรับรสอันเลิศ ไม่มีรสใดในสากลจักรวาลจะเปรียบได้กับรสของพระธรรมที่ได้ถูกนำมาแสดงด้วยความเมตตาอันยิ่ง โดยท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ในวันนี้

กราบอนุโมทนาท่านเจ้าบ้าน เฉพาะอย่างยิ่งคุณจริยา เขียมวิจิตร ที่ได้จัดเตรียมประดับประดา ตกแต่งสถานที่ ด้วยดอกไม้และกล้วยไม้ นานาพรรณ พร้อมทั้งด้วยเครื่องอำนวยความสะดวกทุกประการ โดยประสงค์ให้ทุก ๆ ท่านที่มา ได้ฟังคำจริง วาจาสิ่งจะ ขององค์สมเด็จพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าในบรรยากาศอันร่มเย็น ประดุจเทพเทวา นางฟ้า ฟังพระธรรมอยู่ภายในศาลาสุธรรมา สวณันทวัน เทวอุทยานในสวรรค์ เห็นปานนั้น

อันดับต่อไป ขอนำความการสนทนาบางตอนในวันนั้น มาฝากทุก ๆ ท่านพิจารณา ซึ่งจะเห็นได้ว่า แม้เพียงคำว่า "ธรรมะ" คำเดียว ก็มีความละเอียด ลึกซึ้ง อย่างยิ่งที่บุคคลทั่วไป ผู้ที่ไม่ได้ศึกษาธรรมะ ก็คิดว่าเข้าใจแล้ว เพราะเหตุว่า ได้ยิน ได้ฟังคำนี้

มาตั้งแต่เกิด แต่เมื่อถูกถามว่า ธรรมะคืออะไร? ก็ตอบไปต่าง ๆ นานา ตามความคิดของตนเอง ซึ่งไม่ตรงกับ ความหมายที่ทรงใช้คำนี้เลย เมื่อบุคคล ไม่เข้าใจตั้งแต่ต้น ว่าธรรมะคืออะไร? การที่จะมีความเข้าใจธรรมะต่อไป ย่อม เป็นไปไม่ได้ ความเข้าใจในความหมาย ของคำว่า ธรรมะจึงเปรียบเหมือนประตู

ด่านแรก ที่จะนำบุคคลไปสู่หนทางของชีวิตที่ถูกต้อง มั่นคงขึ้น ในการสะสม อบรม เจริญปัญญา เพื่อถึงที่สุดของการดับทุกข์ได้ ในหนทางไกลที่แสนไกล ซึ่งท่านอาจารย์ กล่าวไว้ ที่คิดว่าไกลนั้น ไกลกว่าที่คิด!! เพียงสะสมความเข้าใจจากการฟัง ไปทีละเล็ก ทีละน้อย ในขณะนี้ ก็เป็นขณะที่ประเสริฐแล้ว สำหรับการได้มีโอกาสเกิดมาในชาติหนึ่ง ชาติหนึ่ง จนกว่าความเข้าใจนั้นจะเจริญไปตามลำดับ ถึงการรู้แจ้งสภาพธรรมได้ใน วันหนึ่ง

คุณจริยา :

ดิฉันขอเรียนคำถามแรก ซึ่งคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์กับผู้ซึ่งมาใหม่ "ธรรมะ คือ อะไร?" ซึ่งหลาย ๆ คนก็ถาม แล้วก็ทำไมเราจึงต้องศึกษาธรรมะ ค่ะ

ท่านอาจารย์ :

เดี๋ยวนี้มีอะไรที่นี้คะ? เดี๋ยวนี้มีอะไรที่นี้คะ? (มีผู้ตอบว่ามีดอกไม้) มีดอกไม้ ถ้าไม่มีการเกิดขึ้น จะมีดอกไม้ไหม? ไม่มี ใช่ไหม? เพราะฉะนั้น อะไร ๆ ต่าง ๆ ที่กำลังปรากฏในขณะนี้ หมายความว่าต้องเกิด ถ้าไม่เกิด ก็ไม่มีเลย

...การศึกษาธรรมะ ที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ เป็นสิ่งที่ละเอียดยิ่ง แล้วก็ลึกซึ้งอย่างยิ่ง เพราะฉะนั้น การฟังแต่ละคำ ต้องเริ่มต้นว่า ประโยชน์ของการฟังแต่ละครั้ง

คือ เพื่อเข้าใจ ซึ่งถ้าไม่มีการได้ยินได้ฟังคำของพระสัมมา
สัมพุทธเจ้า เราจะ "คิดเอง" ตลอดเลย ตั้งเกิดมาก็ "คิด
เอง" มาเรื่อย ๆ จนกว่าจะได้ฟัง "คำ" ซึ่งไม่เคยได้ยินมา
ก่อน...

...เพราะเหตุว่า "คำของคนอื่น" ไม่ใช่คำของผู้ที่ตรัสรู้
ความจริง เพราะฉะนั้น แต่ละคำที่จะได้ยิน เป็นคำที่ "ถ้า
เข้าใจ" ก็หมายความว่า ไม่ใช่ใครมาบอกให้เราเข้าใจ แต่
จากการที่เราได้ยิน แล้วเราก็ไตร่ตรอง ขณะนั้น ก็เป็น
ความเข้าใจของเรา ที่เกิดจากการไตร่ตรองแล้ว!!!!

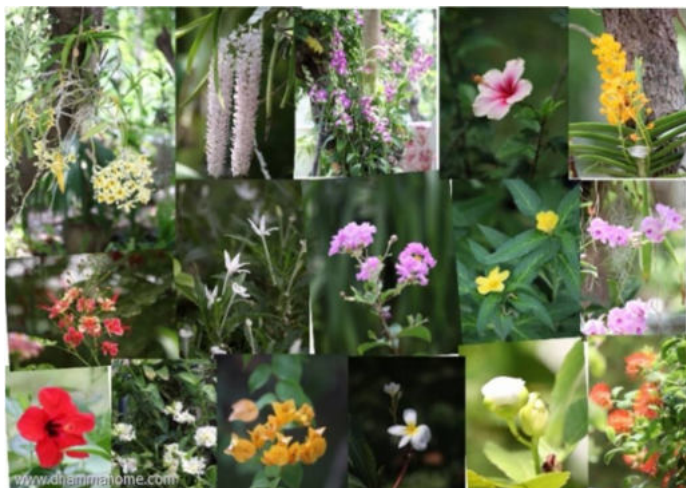

...เพราะฉะนั้น ธรรมดา ๆ นะคะ เดี่ยวนี้ มีอะไรบ้าง?
เดี๋ยวนี้มีดอกไม้ ถ้าหลับตา แล้วจะมีดอกไม้ไหม? อย่างนี้
ง่าย ๆ เลยใช่ไหม? เพราะฉะนั้น สิ่งที่มีจริง ซึ่งมีแล้ว แต่
ไม่มีใครรู้!! พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ ว่า สิ่ง
นั้นมีเมื่อเกิดขึ้น ถ้าไม่เกิดขึ้น ก็ไม่มี!!...

...บางคนฟังแล้วจะเบื่อกันทีเลย พูดเรื่องอะไร? ไม่รู้เรื่อง
ไม่เข้าใจ พูดเรื่องสิ่งที่มีแค่นี้? แต่ความจริง เพราะไม่รู้
ความจริงของสิ่งที่มีจริง สักอย่างเดียว!! ก็เลยต้องเข้าใจ
สิ่งที่มี สิ่งที่ไม่มี เราจะไปเข้าใจได้ไหม? ไม่ได้แน่!!

แต่สิ่งที่กำลังมี ถ้าถามต่อไป ก็ไม่รู้แน่ ๆ ว่าเห็นอะไร
แน่!! เห็นไหม? เมื่อกี้ตอบว่า เห็นดอกไม้ แต่ถ้าให้คิด
ต่อไป เห็นอะไรแน่? อันนี้ตอบไม่ถูกแน่ ใช่ไหม? เพราะ
เคยเห็นดอกไม้มานานแสนนาน เห็นเมื่อไหร่ ก็ดอกไม้
ต้นไม้ คน สัตว์ สิ่งของต่าง ๆ...

...เพราะฉะนั้น คำตอบที่ตรง ถูกต้อง จากการตรัสรู้ คือ
เห็นเพียงสิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้ ไม่ต้องเรียกอะไรเลย!!
เห็น "แข็ง" ได้ไหม? ไม่ได้แน่นอน ใครจะไปเห็นแข็งได้!!
เห็น "เสียง" ได้ไหม? เห็น "กลิ่น" ได้ไหม เพราะฉะนั้น
เห็นได้อย่างเดียว คือ เห็น "สิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้" เมื่อ
"จิตเห็น" เกิดขึ้น!!...

...พูดสั้น ๆ ง่าย ๆ คือ ทุกคนมีจิต แต่ "จิต" วันหนึ่ง ๆ ก็
หลากหลายมาก เดี่ยวจิตก็ดี เดี่ยวจิตก็ร้าย ต่าง ๆ นานา
เดี่ยวจิตก็ "เห็น" เดี่ยวจิตก็ "คิด" ถ้าไม่มีจิต ไม่มีการรู้
อะไรเลยสักอย่างเดียว แต่สภาพรู้ทั้งหมด รู้ทั้งนั้นเลย
ทางตาก็เห็น ทางหูก็รู้อีก รู้อะไร? รู้ "เสียง" ทางกายรู้
อะไร? รู้ "แข็ง"...

...เราลืมนะว่า แท้ที่จริงแล้ว มีสิ่งซึ่งเราไม่รู้เลยมานานแสนนานแล้ว แต่เป็นของธรรมดา เพราะฉะนั้น ถ้าถามว่า เห็นอะไร? เห็นสิ่งที่ปรากฏให้เห็นได้ทางตา แสดงว่า ถ้าไม่มีตา จะเห็นไหม? ไม่เห็น ถึงมีตา แต่นอนหลับ เห็นไหม? ก็ไม่เห็น!!...

...เพราะฉะนั้น ตื่นนี้แหละ กำลังเห็นนี้แหละ หมายความว่า ต้องมีตาแนนอน แล้วก็สิ่งทีปรากฏทางตา แต่ว่า ต้องแยกให้ละเอียดว่า "เห็น" ไม่ใช่ "สิ่งที่ปรากฏให้เห็น" ถูกต้องไหม? คือ ต้องค่อย ๆ ฟัง ว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้สิ่งที่มีจริง ตามความเป็นจริง "สิ่งที่ปรากฏ" ไม่ใช่ "เห็น" แนนอน และ "เห็น" ก็ไม่ใช่ "สิ่งที่กำลังปรากฏให้เห็น" ช่วงขณะหนึ่งที่เกิด "เห็น" ความจริงอยู่ที่นั่นว่า "ไม่ใช่เรา" "ไม่ใช่ของเรา" เพราะว่า "เห็น" เกิด แล้ว "เห็น" ก็ดับ ขณะต่อไปที่ "ได้ยิน" ทันทีที่ "ได้ยิน" ก็ไม่มี "เห็น" แล้ว ไม่มี "คิดนึก" แล้ว!!...

...เพราะฉะนั้น สิ่งที่มีจริงทั้งหมดตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่เคย
รู้ว่า แท้ที่จริงแล้ว ที่หลงยึดถือว่าเป็นเรา หรือว่า เป็นของ
เรา ความจริงก็เป็นสิ่งที่มีจริง "แต่ละหนึ่ง" เมื่อเกิดขึ้นเป็น
อย่างนั้น เปลี่ยนแปลงไม่ได้!! อย่าง "แข็ง" กำลังปรากฏ
แสดงว่าแข็งเกิดขึ้นเป็นแข็ง เป็นอื่นไม่ได้!! "เสียง"
ปรากฏ แสดงว่าเสียงเกิดเป็นเสียง เป็นอื่นไม่ได้ ถ้ามี
"กลิ่น" กลิ่นเกิดปรากฏ เปลี่ยนกลิ่นให้เป็นหวาน เป็นขม
ไม่ได้เลย กำลังลิ้มรสรับประทานอาหาร เปลี่ยนรสแต่ละ
รสที่ปรากฏให้เป็นอื่นไม่ได้เลย รวมความว่า เป็นสิ่งที่มี
จริงแต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง ทั้งวัน ตั้งแต่เกิดจน
ตาย ทุกวัน!!...

...พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไม่ได้พูดภาษาไทย ไม่ได้ทรง
แสดงธรรมะกับคนไทย แต่ทรงแสดงธรรมะในภาษาที่
ชาวเมื่อนั้นสามารถที่จะเข้าใจได้ เมื่อทรงแสดงธรรมะ
กับชาวมคธ ก็ทรงตรัสธรรมะในภาษามคธ ซึ่งเป็นภาษา
ที่ดำรงพระพุทธศาสนาสืบต่อมา ไม่มีการที่จะเปลี่ยนเป็น
อย่างอื่น เพราะถ้าเปลี่ยนไป เปลี่ยนไป ก็หาคำเก่าไม่เจอ
แต่ว่า เมื่อคำในภาษานั้นยังมี สามารถที่จะศึกษาให้
เข้าใจได้ก็ดำรงคำนั้นไว้ ให้ความเข้าใจธรรมะไม่
เปลี่ยนแปลง มันคง...

...ภาษาบาลีพูดถึง "สิ่งที่มีจริง" ว่า "ธรรมะ" เพราะฉะนั้น
เข้าใจสิ่งที่มีจริงก่อน แล้วจะรู้ว่า ธรรมะอยู่ไหน เห็น
ไหม? ให้เราต้องไตร่ตรอง จนกระทั่งเป็น "ความเข้าใจ
ของเรา" ว่า ธรรมะอยู่ไหน? ธรรมะมีจริง ๆ หรือเปล่า?
ต้องคิด!! พบบอกว่าธรรมะไม่ใช่สิ่งที่มีจริง กลายเป็นอีก
คำหนึ่งแล้ว และตรงกันเลย เพียงแต่ที่ใช้คำต่างกัน
แทนที่จะใช้คำว่า "สิ่งที่มีจริง" ก็ใช้คำว่า "ธรรมะ"...

...เพราะฉะนั้น เมื่อกี้ "เห็น" มีอะไร? มี "เห็น" กับ "สิ่งที่
ปรากฏให้เห็น" "เห็น" มีจริง ๆ "เห็น" เป็นธรรมะ "สิ่งที่
ปรากฏ" ก็เป็นธรรมะ ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีจริง เป็นธรรมะ
คือ เป็นสิ่งที่มีจริง เพราะฉะนั้น ถ้าไม่ติดคำว่า "ธรรมะ"
เรากำลังศึกษาให้เข้าใจสิ่งที่กำลังมีเดี๋ยวนี้!!! จนกระทั่ง
สามารถที่จะรู้ได้ว่า "ไม่ใช่เรา" และ "ไม่ใช่ของเรา" ด้วย

แล้วก็ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครเลยทั้งสิ้น!! มีใครสามารถที่จะทำให้ "เห็น" เกิดขึ้นได้บ้าง? คนตาบอดไม่มีทางจะเห็นเลย ถ้ามีใครสามารถจะทำให้ "เห็น" เกิดได้ ก็ไม่ต้องอาศัยตา ถ้าทำได้ แต่เป็นไปไม่ได้เลย!!...

...เพราะฉะนั้น มีคำที่แสดงความจริงว่า สิ่งที่มีจริงทั้งหมด ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร เป็นอนัตตา ก็มีคำที่เพิ่มขึ้น คือ ธรรมะ สิ่งที่มีจริง นี่แหละเป็นอนัตตา สิ่งที่มีจริง ไม่ใช่เรา "เห็น" เกิดแล้วดับไป "เรา" อยู่ไหน? แค่ "ได้ยิน" ได้ยินแล้วก็ดับ จะเป็น "เราได้ยิน" ได้อย่างไร? "ได้ยิน" ไม่เที่ยง แค่เกิดขึ้นได้ยิน แล้วก็ดับไป แล้วก็ "คิด" ขณะที่ไม่ได้ยินก็คิด "คิด" เกิดขึ้นคิด แล้วก็ดับไป เพราะฉะนั้น ไม่มีอะไรเลยที่จะกล่าวได้ว่าเป็นเรา หรือว่า เป็นของเรา หรือว่า อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของเรา

...ฟังแล้วก็ลืม แต่ว่า ความจริงเป็นอย่างนี้!!! แต่กว่าจะไม่ลืม คิดดู!! จนกระทั่งสามารถที่จะรู้ว่า ทุกอย่างเป็นธรรมะ!!! เมื่อนั้นก็จะรู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้าขึ้น ว่าพระองค์ทรงตรัสรู้ สิ่งซึ่งทุกคนไม่ได้สนใจเลย เห็นก็เห็นไป สุขก็สุขไป ทุกข์ก็ทุกข์ไป แต่ทั้งหมดเกิดขึ้นมาได้อย่างไร? มีใครทำให้เกิดขึ้นหรือเปล่า? ก็ไม่มี!!!!...

...เพราะฉะนั้น นี่คือ เริ่มที่จะรู้ว่า เราฟังคำของใคร? ฟังคำของผู้ที่ทรงตรัสรู้ความจริงของสิ่งที่กำลังมีจริง ๆ
เดี๋ยวนี้ ฟังเพื่ออะไร? เพื่อเข้าใจความจริง ไม่ใช่เพื่ออย่างอื่นเลยทั้งสิ้น!!! เพราะเหตุว่า เป็นสิ่งที่มีจริง แล้วก็ไม่รู้จะมีประโยชน์อะไร? มีสิ่งที่มีจริงแล้วไม่รู้ว่าเป็นจริงอย่างนี้ ก็อยู่ไปโดยไม่รู้!!!!...

...การฟังพระธรรม ประโยชน์ก็คือว่า ได้เข้าใจ และได้รู้จัก พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เข้าใจธรรมะเมื่อไหร่ เมื่อนั้น เห็นความเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า!!! "เห็น" ไม่ใช่เรา ถ้าไม่ใช่พระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะรู้ไหม? "เห็น" ไม่ใช่เรา ก็เป็น "เราเห็น" ไปตั้งแต่เกิดจนตาย!! "ได้ยิน" ก็ไม่ใช่เรา แล้วก็ไม่ใช่ของเราด้วย...

...นี่คือ การ "เริ่ม" ที่จะรู้ว่า ได้ยินอย่างนี้แล้ว ทำไมยังเป็น
เรา? ยังไม่หมดเรารู้สึกทีหนึ่ง เพราะได้ยินน้อยมาก ได้ฟัง
น้อยมาก กว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะตรัสรู้ความจริง
ทรงบำเพ็ญพระบารมีนานแสนนาน ไม่ใช่เพียงแค่เราได้
ยินเพียงคำ สองคำ แล้วก็จะหมดความเป็นเราได้!!!
เพราะฉะนั้น ก็ต้องฟังธรรมะอีก แทนที่จะ "คิดเอง"...

...เพราะว่า บางคน ถนัด ชำนาญ "คิดเอง" ไม่ว่าอะไร
ทั้งนั้น ได้ยินนิดหนึ่ง ก็คิดเองไปตั้งมากมาย แต่ว่าตาม
ความเป็นจริง "คิดเอง" ผิดทันที!! เพราะไม่ใช่พระสัมมา
สัมพุทธเจ้า และพระธรรมที่ทรงแสดง ๔๕ พรรษา ตรัสถึง
สิ่งที่มีจริงโดยละเอียดยิ่ง ไม่ต้องเสียเวลาคิดเอง!!
เพราะว่าคิดเองก็ผิดไปเปล่า ๆ คิดมาเท่าไร นาน
เท่าไร ก็ผิดมากเท่านั้น นานเท่านั้น ก็เสียเวลา!...

...เพราะฉะนั้น ทางที่ดี ฟังธรรมะ ว่าขณะนี้มันเป็นธรรมะ ไม่ใช่ใคร ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใคร แต่ก็ยังเป็นเรา กว่าเข้าใจจนกระทั่งไม่มีเรา นั่นคือ ได้เห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในพระปัญญาคุณ ที่ทรงตรัสรู้สิ่งซึ่งใครเลยจะคิดว่าจะรู้ได้ "เห็น" เดียวนี้ เกิดแล้วดับ แต่จริงไซ้ไหม?

สิ่งที่ไม่จริง รู้ไม่ได้ เพราะไม่จริง ไม่จริงแล้วก็จะไปรู้ได้อย่างไร? แต่สิ่งที่จริง จะรู้ไม่ได้หรือ? ในเมื่อความจริงเป็นอย่างนี้ก็ต้องรู้ได้ แต่ไม่ใช่ "ความไม่รู้" หรือ "ความเป็นเรา" จะไปรู้!! ต้องเป็น "ความเข้าใจ" ซึ่งภาษาบาลีใช้คำว่า "ปัญญา" ความเห็นถูก สัมมาทิฐิ ตรงตามความเป็นจริงของธรรมะ...

...ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น ค่อย ๆ เข้าใจขึ้น จนกระทั่ง แม่เดี่ยวนี้ ก็เป็นธรรมชาติ แต่ละหนึ่ง แต่ละหนึ่ง เป็นไปได้ไหม? ค่ะ? ตอนต้น ๆ เป็นไปไม่ได้ แต่ต่อไป พอเข้าใจขึ้น เข้าใจขึ้น ก็ จะรู้ว่า ทุกคำที่ตรัสไว้ เป็นสิ่งที่สามารถที่จะรู้จริง ๆ ได้ แต่ไม่ใช่ด้วย "ความเป็นเรา" และด้วย "ความไม่รู้" แต่ ต้องด้วยความเข้าใจที่ค่อย ๆ เข้าใจในความเป็นธรรมชาติ เพิ่มขึ้น...

...เริ่มต้นก็ยากเสียแล้ว แต่ว่า เริ่มต้นก็ บางคน น่าเบื่อ เสียแล้ว ไม่เห็นได้ฟังคำอะไรซึ่งอยากจะฟัง คำต่าง ๆ ที่ ได้ยิน ปฏิจจสมุปบาท อายตนะ อริยสัจจะ ในหนังสือ เรียนยังมีเลย อริยสัจสี่ ใช่ไหม? เมื่อไหร่จะได้ยินคำนี้?...

...แต่ถ้าฟังจริง ๆ ธรรมชาติ สิ่งที่มีจริง "จริง" คือ "สัจจะ" ใช่ไหม? เพราะฉะนั้น "เห็น" เป็นสัจจธรรม คือ สิ่งที่มีจริง สิ่งที่มีจริงนี้แหละเกิดแล้วดับ ใครรู้? ผู้ที่มีปัญญา รู้ จนกระทั่งสามารถที่จะดับการยึดถือสภาพธรรมชาติที่ปรากฏเดี๋ยวนี้เลย ว่าแท้ที่จริงไม่ใช่ใครเลย แต่เป็นธรรมชาติ ที่เพียงเกิดขึ้นแล้วดับไป เมื่อไหร่อย่างนี้ รู้แจ้งอริยสัจ

ธรรมอย่างที่มีในหนังสือเรียน แต่ไม่เคยเข้าใจเลยว่า ธรรมะคืออะไร? สัจธรรมคืออะไร? แล้วรู้แจ้งธรรมะ เมื่อไหร่ ก็คือว่า ดับกิเลส จากความเป็นผู้ไม่รู้และความ ติดข้อง และมีกิเลสมากมายมหาศาล ประมาณไม่ได้เลย มาถึงการที่จะสามารถ ค่อย ๆ ดับ จนกระทั่งไม่มีกิเลส เหลือเลย ด้วยปัญญา จากการที่ได้ฟัง "คำ" ซึ่งจริงทุก คำ...

คุณจริยา :

ขออนุญาตค่ะ คือ มีผู้ถามว่า ก็เมื่อธรรมะยาก ทำไมไม่ สอนให้ง่าย ๆ

ท่านอาจารย์ :

ใครเก่งเหลือเกิน ใครเก่งเหลือเกิน? พระสัมมาสัมพุทธ เจ้าตรัสรู้ แสดงธรรมะ แต่มีคนที่เก่งกว่า ที่จะให้ธรรมะที่ พระผู้มีพระภาคฯ ตรัสรู้ เป็นของง่าย ถ้าง่าย ไม่ต้อง บำเพ็ญบารมี ไม่ต้องฟัง คิดเองก็ได้ คิดง่าย ๆ ทำง่าย ๆ แต่จะไม่รู้จักพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และไม่รู้จักความจริง!!!

เพราะฉะนั้น ใครก็ตามที่คิดจะทำให้ธรรมะง่าย หรือ เข้าใจว่าธรรมะง่าย คำนกับพระพุทธพจน์ไหม? แล้วเขานับถือใคร?

...ทุกคนที่นี้นับถือใคร? นับถือคนที่บอกว่าธรรมะง่าย? ซึ่งกว่าพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะทรงตรัสรู้แต่ละธรรมะ ก็ต้องสะสมความเข้าใจธรรมะ ความเห็นถูก อย่างที่เรา กำลังฟังให้เข้าใจ จนกระทั่งค่อย ๆ เข้าใจขึ้น นานแสนนาน ประกอบด้วยบารมี ถึงพร้อมด้วยคุณความดี ความดี คือการสละ ไม่มีใครคิดนะคะ แท้ที่จริง ขณะใดที่ดี ขณะนั้น สละความไม่ดี...

...เพราะฉะนั้น กว่าจะบำเพ็ญบารมีที่จะทำความดี เพื่อสละความไม่ดี จนเหลือน้อย จนกระทั่งสามารถที่จะถึงการรู้แจ้งอริยสัจธรรมได้ ก็ต้องอาศัยกาลเวลานานมาก

เพราะฉะนั้น ใคร? ที่จะใช้คำว่า บังอาจ คำนพระพุทธรูปแล้ว ก็ ทำลายพระพุทธรูป!! เพราะพระสัมมาสัม

พุทธเจ้าทรงแสดงความจริง ซึ่งยากแสนยากที่จะรู้ได้!!!
เพราะฉะนั้น ผู้ที่กล่าวอย่างนั้น ต้องเก่งกว่า แล้วเขานับ
ถือใคร?...

...ถ้าเขานับถือพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะกล่าวคำนี้ได้
ไหม? ซึ่งแสดงว่าต้องเก่งกว่าแน่นอน เพราะว่าพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแสดงหนทางที่ยาก ลึกซึ้งอย่างยิ่ง
แต่เขากลับว่าง่าย จะนับถือใคร?...

...และ ความจริง ง่ายหรือเปล่า? "เห็น" ขณะนี้ เริ่มฟังก็รู้
แล้ว มี ต้องเกิด แล้วดับด้วย!! เพราะขณะที่เห็น ต้องไม่มี
อย่างอื่น นอกจาก "สิ่งที่ปรากฏ" ขณะที่ได้ยิน ต้องไม่มี
อย่างอื่น นอกจาก "เสียง" และ "สภาพที่กำลังได้ยินเสียง
ทีละหนึ่ง ทีละหนึ่ง แล้วง่ายไหม? ที่จะรู้ "เห็น" เดียวนี้ ซึ่ง
กำลังเกิดดับจริง ๆ...

...สิ่งใดที่มีจริง สิ่งนั้นทนต่อการที่จะพิสูจน์ แต่สิ่งที่ไม่จริง ไหนบอกสิ ง่ายอย่างไร? ง่ายอย่างไร? บอกสิ!! อะไรง่าย?

เพราะฉะนั้น ก็เป็นคำพูดลอย ๆ เป็นคำพูดที่ไม่มีเหตุผล ไม่ได้ไตร่ตรอง แล้วก็ไม่ได้เคารพในพระรัตนตรัย...

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สมณพราหมณ์เหล่าใดเหล่าหนึ่งที่มีวาทะว่าเพียง บัญญัติ อัตตาและโลก ว่าเพียง สมณพราหมณ์เหล่านั้นทั้งหมด ย่อมบัญญัติด้วยวัตถุ ๔ นี้ เท่านั้น หรือด้วยอย่างใดอย่างหนึ่งใน ๔ อย่างนี้ นอกจากนี้ไม่มี.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เรื่องนี้ตถาคตรู้ชัดว่า สุณานะเป็นที่ตั้งแห่งวาทะเหล่านั้น ที่บุคคลถือไว้อย่างนั้นแล้ว ยึดไว้อย่างนั้นแล้ว ย่อมมีคติอย่างนั้น มีภพเบื้องหน้าอย่างนั้น. อนึ่ง ตถาคตย่อมรู้เหตุอันชัด และรู้ชัดยิ่งไปกว่านั้น ทั้งไม่ยึดมั่นความรู้ชัดนั้นด้วย และเมื่อไม่ยึดมั่น ตถาคตก็รู้ความดับสนิทของตนเอง รู้ความเกิด ความดับ คุณ โทษ แห่งเวทนาทั้งหลาย กับอุปายเป็นเครื่องออกไปจากเวทนาเหล่านั้น ตามความเป็นจริง. เพราะไม่ยึดมั่น ตถาคตจึงหลุดพ้น.

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย ธรรมเหล่านี้ ที่ลึกซึ้ง เห็นได้ยาก รู้ตามได้ยาก สงบประณีต จะคาดคะเนเอาไม่ได้ ละเอียต รู้ได้เฉพาะบัณฑิต ที่ตถาคตทำให้แจ้งด้วยปัญญาอันยิ่งเอง แล้วสอนผู้อื่นให้รู้แจ้ง อันเป็นเหตุให้คนทั้งหลายกล่าวชมตถาคตตามความเป็นจริง โดยชอบ.

จบภาณวารที่หนึ่ง

[เล่มที่ ๑๑] พระสูตรตันตปิฎก ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค เล่ม ๑ ภาค ๑ หน้าที่ ๒๒

กราบเท้าบูชาคุณ ท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์ ที่เคารพยิ่ง
ขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของคุณทักษพล คุณจริยา และ คุณศิริพล เจียมวิจิตร
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกท่านครับ

